

Midt i 'det grønne skiftet' sitter alle på gjerdet...

om Edelløvslogen & Bøkeslogen i Halden kommune

"Den varmekjære løvskogens høye biologisk produksjon med rikt plante og dyreliv, og det faktum at miljøtypen er sjelden i Østfold, tilsier at slike forekomster i størst mulig utstrekning bør bevares for ettertiden."

(Geir Hardeng s.46 i "[Vandringer i Østfold-naturen](#)", red. Pål Bugge Univ.forlaget 1983)

Den ene utredningen om edelløvslogen i Tistedalen har fulgt den andre – alle like enstemmige. Vi har til sammen 15 kartlegginger og beskrivelser av skogen. Den første vi vet om, fra 1976. Den foreløpig siste er kommunens udaterte [konsekvensutredning](#) – som må være fra før 16. febr. 2023 – siden det var da kommunestyret vedtok at Bøkeslogen skulle omgjøres til industriområde.

Hadde avgjørelsen blitt en annen om politikerne hadde satt seg inn i rapportene og konsekvensutredningen før de bestemte at skogen og åsen skulle vekk?

I 1976 kom Fylkesmannens Naturvernregistrering i Østfold, så kom en publisering i Pedagogen i 1979. Og deretter ble Edelløvslogen kartlagt og utredet og resultatene ble delt i den ene rapporten etter den andre.

Første sitat henter vi fra rapporten til Klaus Høiland i 1989:

"I følge notatene til Hardeng (1987) og Bendiksen (1989) er edellaugskogen i Tistadalen med stor sikkerhet det største edellaugskogarealet i Østfold. Spennvidden i vegetasjonstyper er stor både langs tørr-fuktig og fattig-rik gradientene. [...]"

Hele laugskogsområdet er i fylkessammenheng, men også til en viss grad i nasjonal sammenheng, av stor interesse fordi det representerer et avgrenset areal med stor variasjon av laugskogstyper innen korte distanser. Området er videre lett tilgjengelig. Vi har en markert gradient fra vest mot øst. I vest dominerer de fattige eikeskogene, mens de østre delene preges av rik alm-lindeskog og askeskog. På mange måter kan vi si at de vestre delene har et nemoralt preg, mens de østre delene har et sørborealt/boreonemoralt preg. I tillegg kommer fuktighetsgradienten hvor vi har den tørre eikeskogen og den rike sumpskogen i hver ende av gradienten. "

[\(Klaus Høiland s.15 i "Botanisk undersøkelse av edellaugskog i Tistadalen Halden" NINA 1989\)](#)

Biofokus kartla området med tanke på vern:

"Området er lite preget av tekniske inngrep eller helt ferske hogstinngrep og det gis to stjerner på urørthet. Død ved mengden varierer sterkt i området. Enkelte mindre arealer har høy død ved tetthet, men grov død ved mange treslag finnes spredt i hele området. Gamle edelløvtrær finnes spredt i hele området og det gis to stjerner. Mange treslag er godt representert i området og det gis tre stjerner på denne parameteren. Vegetasjonsvariasjon og topografisk variasjon gis to stjerner. Det er ikke ekstremt rike vegetasjonstyper, men rik edelløvslog er godt representert og det gis to stjerner. "

[\(Biofokus - Arne E. Laugsand s 6. i "Tistedalen" Biofokus 2016\)](#)

Maria Ystrøm om skogens verdi:

"Verdien av å ha en slikt område så bynært er stor. Dette er en unik grønn lunge i lokalmiljøet og betyr mye for menneskene som bor i nærheten [...] et nett av stier som vitner om hyppig bruk.

[...] Det rent visuelle spiller også en stor rolle. Området ligger vakkert til nær Tista og er med sin grønne frodighet et flott syn. Det er ikke alle steder man har et slikt område så nær bykjernen.

[...] ekorn, rådyr med og uten kalv, spor etter elg, ormeskinn og en orm [...] I tillegg er det et yrende fugleliv i området. Hvis man går i skogen tidlig om morgenen er det utrolig å høre mangfoldet av fugler.

Forholdet mellom dyrene og området de lever i er nøye tilpasset. Større inngrep i området kan føre til ødeleggelse av biotoper, og arter kan forsvinne fra levestedet. Dette bør tas med i helhetsvurderingen når det er snakk om arealdisponering. Å gå i skogen og kjenne dyrelivet så tett innpå seg styrker naturopplevelsen betraktelig."

([Maria Ystrøm](#) s 19-20. i "Vegetasjonskartlegging_av_edelløvsskog_i_Tistadalen" 2001)

(Foto Jørn Bøhmer Olsen . mai 2024)

Utredninger av Edelløvs skogen:

Fylkesmannen i Østfold [1976](#)

Hans Jan Bjerkely [1979](#)

Geir Hardeng [1983](#)

Geir Hardeng [1985 /-87](#)

Egil Bendiksen [1989](#)

Klaus Høiland fra NINA [1989](#)

Maria Ystrøm [2001](#)

Ola Wergeland Krog i [2002](#)

Hans Jan Bjerkely [2008](#)

Ola Wergeland Krog i [2009-10](#)

Miljødirektoratets Naturbase faktaark i [2009](#)

Arne E. Laugsand [2012 /-13](#)

Biofokus - Arne E. Laugsand u. Frivilligvern 2015 [2016](#)

Marit Eriksen & Roy Nordbakke [2020](#)

Vet administrasjonen og politikerne hva som står på spill? Har de lest noen av rapportene? Og med alle disse rapporter tror vi kanskje at vi vet alt om Edelløvs skogen? Eller kan skogen ennå overraske oss?

De modigste innrømmer at de ikke helt viste hvor mange trær det var snakk om at Saugbrugs ville fjerne. Sannheten er at Saugbrugs mente de trengte et flatt område der de kunne plassere en fabrikk – og det ville innebære at åsen med hele Bøkeskogen måtte fjernes.

Kilder til Saugbrugs sine ønsker for Bøkeskogen:

- [Innspill til rullering av kommuneplanens arealdel fra Saugbrugs](#)

- [Referat fra styringsgruppa for kommuneplanens arealdel 7. september 2020](#)

Åpner du folderen i katalogen kan du følge lenkene til originaldokumentene. Bruk QR-kode eller lenke:

<https://skogen.bokstedet.no/folder/>